

Publiekshal ■ Het Rond 1, Zeist
Postbus 513, 3700 AM, Zeist
Telefoon 14 030 ■ www.zeist.nl/contact

www.instagram.nl/gemeentezeist
www.facebook.com/gemeentezeist

Aan de gemeenteraad

ontvangen Griffie 06-03-2025
RIB25.026

Datum	6 maart 2025	Ons kenmerk	704734
		Uw kenmerk	
Bijlage(n)	2	Behandeld door	Mikkers, Erwin
Onderwerp	Duurzaamheidsmonitoring februari 2025	Portefeuillehouder	Wethouder Catsburg

Geachte leden van de raad,

Graag sturen wij u de vijfde Duurzaamheidsmonitor (bijlage) en bijbehorende infographic met de belangrijkste resultaten.

In juli 2019 stelde u de Routekaart 'Nieuwe energie voor Zeist' vast. De routekaart beschrijft op welke manier we als gemeente werken aan een energieneutraal Zeist. De Routekaart is geactualiseerd in april 2023 (www.zeist.nl/routekaart).

Hierin zien we de situatie voor heel Zeist (het totale grondgebied). Doel is om uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn. Wij spraken af de gestelde doelen jaarlijks te monitoren. Immers: een goede monitoring geeft inzicht of we op de goede weg zijn en wat eventueel versnelling of bijsturing vraagt. In februari 2020 hebben wij u via RIB 20.045 geïnformeerd over de wijze waarop we de voortgang van de routekaart kwantitatief zullen monitoren (Duurzaamheidsmonitor). In de monitor kijken we naar de ambities uit de routekaart, maar ook naar de bredere duurzaamheidsdoelen van de gemeente zoals vastgelegd in de Brede Milieuvisie. In deze 5e monitor baseren wij ons veelal op data van 2022 en deels 2023.

Omdat de gegevens maar tot 2022 en deels 2023 beschikbaar zijn, levert de monitor vooral trendinformatie op en niet zo zeer informatie over de effectiviteit van de acties in het afgelopen jaar. Door de actualisatie van de Routekaart in april 2023, zijn er meerdere uitgangspunten aangepast, waardoor de gegevens met terugwerkende kracht afwijken van de vorige duurzaamheidsmonitors.

Energieverbruik, duurzame opwek en ambities

De ambitie is uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn. Hieronder zijn deze ambities vergeleken met de resultaten van de monitoring.

Energieverbruik (GWh)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2030	2050
Ambities Energiebehoefte	1090	1058	1058	1042	1026	1012	999	985	892	547
Resultaten monitoring	1089	1076	1063	1033	946	965	914	-	-	

Tabel 1: Energieverbruik en ambities

Omdat de beschikbare gegevens 1,5 tot 2 jaren achterlopen, is voornamelijk gekeken naar de jaren t/m 2023.

Er is een sterke daling van het energieverbruik in 2022 en 2023, met uitzondering van vervoer. Vooral bij woningen is de daling zichtbaar met meer dan 30% in de periode 2021 tot 2023. Het energieverbruik in de gemeente is sterker gedaald dan de ambities uit de Routekaart.

Hernieuwbare opwek (GWh)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2030	2050
Elektriciteit	1	2	2	4	6	9	14	18	29	35		
Warmte										0		
Energie voor vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Totaal	1	2	2	4	6	9	14	18	29	35		
Ambitie			2	15	28	41	54	67	80	93	182	547

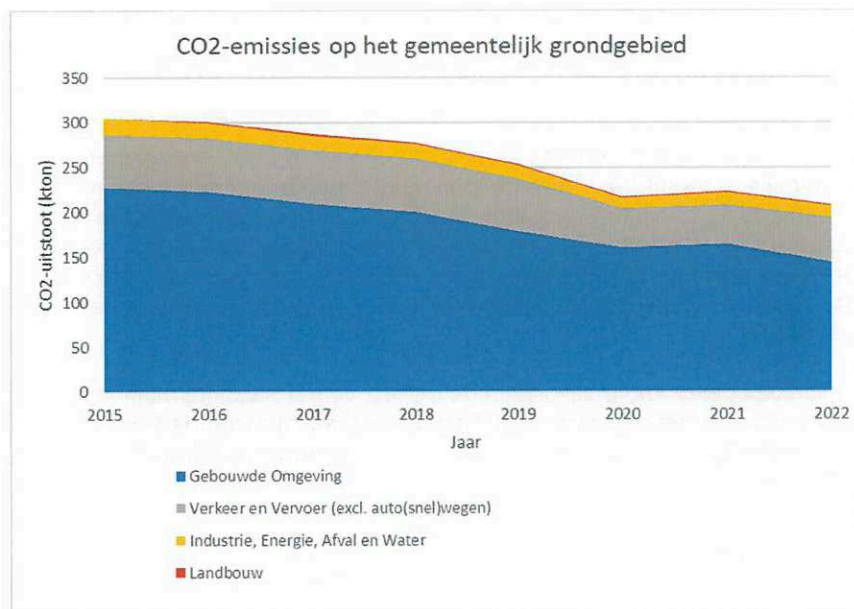
Tabel 1: Hernieuwbare opwek en ambities.

De duurzame elektriciteit in Zeist wordt opgewekt door zonnepanelen. Er wordt nu in Zeist geen hernieuwbare warmte opgewekt (zoals geothermie en grote WKO's met warmtepompen). Door de definities in de Routekaart Nieuwe Energie worden kleinschalige warmtepompen en kleine WKO's gezien als besparing en niet als opwek. Ook wordt aanvulling met biobrandstof niet als hernieuwbare opwek gezien voor de sector verkeer en vervoer.

De duurzame opwek (elektriciteit) stijgt elk jaar sterk. Maar de duurzame opwek loopt met 35 GWh per jaar in 2022 achter op de ambitie van 93 GWh. De achterstand wordt ook elk jaar groter.

CO2-emissies

De CO₂-emissies over de jaren in Zeist zijn (excl. auto(snel)wegen):

Figuur 1: Opdeling CO2-emissies

Na een lichte stijging in 2021 is de totale CO₂ emissies in Zeist in 2022 sterk gedaald. Vooral veroorzaakt door de dalende energieverbruiken ten gevolge van de stijgende energieprijzen.

Lokale indicatoren

Behalve gegevens gebaseerd op landelijke bronnen, is ook gekeken naar lokale informatie en resultaten die in Zeist worden behaald. Hieronder een selectie, voor meer informatie is de duurzaamheidsmonitor te raadplegen.

Er komen nog steeds aardgasaansluitingen bij, in 2024 betreft dit nog 12 stuks in het gehele grondgebied. Het aantal dat is verwijderd is veel groter en bedraagt 283 aansluitingen. Maar er blijven nog 25.414 bestaande aardgasaansluitingen aanwezig in het grondgebied van Zeist.

Afval in Zeist	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Totaal afval (ton/jaar)	32.719	32.882	32.683	34.219	34.103	27.255	29.227
totaal hergebruik/recycle	20.490	20.082	19.412	20.160	20.571	19.296	17.229
	63%	61%	59%	59%	60%	71%	71%
Restafval, deel dat niet wordt hergebruikt	12.229	12.800	13.271	14.059	13.442	7.945	10.238
(fijn) restafval per inwoner (kg)	193	188	187	196	180	99	154
(grof) restafval per inwoner (kg)	1	14	20	21	27	24	19
Ingezamelde PMD (ton/jaar)	665	734	794	932	1.111	1.261	1.178

Tabel 3: hoeveelheid afval.

De RMN houdt bij hoeveel afval wordt gescheiden. Ook voor 2022 was informatie beschikbaar, maar vanwege de overgang bij RMN naar een nieuw systeem zijn de cijfers onzeker en tonen grote afwijkingen. Voor 2023 is te zien dat de hoeveelheid restafval lager is dan dat van 2021, maar de resultaten liggen nog ver af van de doelstelling van maximaal 100 kilo per inwoner per jaar.

Het aantal laadpunten is ook het afgelopen jaar verder gestegen. In december 2024 waren er 501 publieke en 277 semipublieke oplaadpunten.

	Publiek regulier	Semi- publiek regulier	Publieke snellaad-punten	Semi-publieke snellaad- punten	Totaal
dec 2020	220	173	0	0	393
dec 2021	306	180	0	0	486
dec 2022	389	270	0	0	659
sep 2023	395	265	0	0	660
dec 2024	501	277	2	2	782

Tabel 3: oplaadpunten in gemeente Zeist.

Klimaatadaptatie en leefomgeving zijn in de duurzaamheidsmonitor van dit jaar minder meegenomen omdat er weinig nieuwe gegevens beschikbaar zijn.

Conclusie: In Zeist hebben we uitdagingen om voldoende duurzame opwek te realiseren. Daarentegen gaat de energiebesparing sneller dan verwacht door hogere energieprijzen. We zien dat bij inwoners, bedrijven, organisaties en onze eigen gemeentelijke organisatie, er stappen gezet worden als het gaat om (de aanpak van) energiebesparing en verduurzaming.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Zeist,

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

dr. H.S. Grotens

drs. J. Langenacker

Bijlagen:

- Bijlage 1: 5^e Duurzaamheidsmonitor
- Bijlage 2: Infographic